

PRILOG 1

Tabela za izvještavanje o rezultatima statistički baziranog godišnjeg posebnog nadzora

Naziv		1.Opis obilježenog područja			
Datum uspostavljanja		2. Početna veličina obilježenog područja (ha)			
		3. Ažurirana veličina obilježenog područja (ha)			
		4. Pristup			
Opis	Broj	5.Zona	6. Mjesta nadzora	7. Vrijeme	
Bilina vrsta		A. Definisanje nadzora (parametri za RiBESS+)			
Površina (ha ili druga relevantna jedinica		8.Ciljana populacija	10.Metoda detekcije	13. Faktori rizika (aktivnosti, lokacije i područja)	
Jedinica pregleda					
Opis		9.Epidemiološke jedinice			
Jedinica					
Vizuelno ispitivanje					
Postavljanje klopki					
Testiranje					
Druge metode					
		11. Efikasnost uzorkovanje	12. Osjetljivost metode		
Faktori rizika					
Nivo rizika					
Broj lokacija					
Relativni rizici					
Udio populacije bilja domaćina					
		14. Broj pregledanih epidemioloških jedinica			
15. Broj vizuelnih pregleda					
16. Broj uzoraka					
17. Broj klopki					
18. Broj mesta sa klopkama					
19. Broj testiranja					
20. Broj drugih mera					
Pozitivni				21. Rezultati	
Negativni					
Nedetermin.				22. Broj notifikacija*	
Broj					
Datum					
				23. Dostignuti nivo pouzdanosti	
				24.Dizain pouzdanosti	
				25. Komentari	

* Broj notifikacija o prijavljenim izbijanjima odnosno pojavama štetnog organizma, prema potrebi, u skladu sa Implementirajućom Regulativom (EU) 2019/1715 kada ova Regulativa bude primjenjiva u Crnoj Gori, a najkasnije danom ulaska u EU

Ispunjavanje Tabele za izvještavanje o rezultatima statistički baziranog godišnjeg nadzora iz ovog priloga vrši se u skladu sa sljedećim:

Objasniti osnovne pretpostavke za plan nadzora za štetni organizam. Rezimirati i obrazložiti:

- ciljanu populaciju, epidemiološku jedinicu i jedinice pregleda (*inspection units*),
- metodu otkrivanja i osjetljivost metode,
- faktore rizika, navodeći nivo rizika i odgovarajuće relativne rizike i proporcionalni udio populacije bilja domaćina.

Kolona 1:	Navesti naziv geografskog područja, broj rješenja o pojavi štetnog organizma ili bilo koja druga informacija koja može da identificuje obilježeno područje i datum uspostavljanja.
Kolona 2:	Navesti veličinu obilježenog područja prije početka nadzora.
Kolona 3:	Navestie veličinu obilježenog područja poslije nadzora.
Kolona 4:	Navesti pristup: Iskorjenjivanje (eradication) ili suzbijanje/obuzdavanje štetnog organizma (containment). Koristiti koliko god je redova potrebno, u zavisnosti od broja obilježenih područja po štetnom organizmu i pristup tim područjima.
Kolona 5:	Navesti zonu obilježenog područja gdje se sprovodio nadzor, uključujući koliko god je redova potrebno: zaraženo područje (IZ) ili sigurnosno područje (BZ), upotrebom posebnih redova. <u>Gdje je primjenjivo, navedite područje BZ gdje se nadzor sprovodio</u> (npr. posljednjih 20 km uz BZ, okolo rasadnika, i sl.) u različitim redovima.
Kolona 6:	Navesti broj i opis mjesta nadzora, izaberite jedan od sljedećih unosa za opis: 1. Otvoreni prostor (proizvodno područje): 1.1. polje (oranice/obradivo, pašnjaci); 1.2. voćnjaci/vinogradi; 1.3. rasadnik; 1.4. šuma; 2. Otvoreni prostor (drugo): 2.1. private baštne; 2.2. javna mjesta; 2.3. zaštićena područja; 2.4. divlje bilje u područjima osim zaštićenih; 2.5. drugo, sa specifikacijom pojedinačnog slučaja (npr. garden centri, komercijalna mjesta (sites) koja koriste drveni materijal za pakovanje, drvna industrija, močvare, mreža za navodnjavanje i drenažu i sl.); 3. Fizički zatvoreni uslovi: 3.1. staklenik/plastenik; 3.2. privatna mjesta, osim staklenika/plastenika; 3.3. javna mjesta, osim staklenika/plastenika; 3.4. drugo, sa specifikacijom određenog slučaja (npr. garden centri, komercijalna mjesta (sites) koja koriste drveni materijal za pakovanje, drvna industrija).
Kolona 7:	Navesti mjesec i godinu kada se nadzor sprovodio.
Kolona 8:	Navesti odabranu ciljanu populaciju i odgovarajuću listu vrsta/rodovala domaćina i obuhvaćeno područje. Ciljana populacija definiše se kao skup jedinica za pregled (<i>inspection units</i>). Njena se veličina za poljoprivredna područja obično definiše u hektarima, ali može se definisati i u parcelama, poljima, staklenicima itd. Obrazložiti izbor u osnovnim pretpostavkama. Navesti nadzirane jedinice pregleda. „Jedinica pregleda” znači bilje, djelovi bilja, roba, drugi objekti i vektori štetnih organizama koji su pregledani radi identifikacije i otkrivanja štetnih organizama.
Kolona 9:	Navesti nadzirane epidemiološke jedinice, navodeći njihov opis i mjernu jedinicu. „Epidemiološka jedinica” je homogeno područje na kojem bi u slučaju prisustva štetnog organizma, interakcija štetnog organizma, biljaka domaćina, abiotičkih i biotičkih faktora i uslova, dovela do iste epidemiologije. Epidemiološke jedinice su potpodjele ciljane populacije koje su epidemiološki homogene i obuhvataju najmanje jednu biljku domaćina. U nekim se slučajevima cijela populacija domaćina u određenoj regiji/području/zemlji može definisati kao epidemiološka jedinica. To mogu biti regije statističke nomenklature teritorijalnih jedinica (NUTS), gradska područja, šume, vrtovi ruža, poljoprivredna gazdinstva ili hektari. Ovaj izbor se mora obrazložiti u osnovnim pretpostavkama.
Kolona 10:	Navesti metode upotrebljene tokom nadzora, uključujući broj aktivnosti u svakom slučaju, u zavisnosti od posebnih zakonskih zahtjeva za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” (N/A) ako informacije za određenu kolonu nisu dostupne.
Kolona 11:	Navesti procjenu efikasnosti uzorkovanja. Efikasnosti uzorkovanja je vjerovatnoća odabiranja zaraženih djelova biljke na zaraženoj biljci. U slučaju vektora, efikasnost metode je hvatanje pozitivnog vektora ako je prisutan na području nadzora. Za zemljište, efikasnost metode je vjerovatnoća odabiranja uzorka zemljišta koje sadrži štetni organizam ako je štetni organizam prisutan na području nadzora.
Kolona 12:	“Osjetljivost metode” je vjerovatnoća da metoda ispravno otkrije prisustvo štetnog organizma. Osjetljivost metode definiše se kao vjerovatnoća da će rezultat testiranja stvarno pozitivne biljke domaćina biti pozitivan. To je proizvod efikasnosti uzorkovanja (tj. verovatnoće odabira zaraženih djelova biljke na zaraženoj biljci) i osjetljivosti dijagnostike (karakteriše ga vizuelni pregled i/ili laboratorijski test koji se upotrebljava u postupku identifikacije).
Kolona 13:	Navesti faktore rizika u različitim redovima, koristeći onoliko redova koliko je potrebno. Za svaki faktor rizika navesti nivo rizika i odgovarajući relativni rizik i udio populacije domaćina.

Kolona B:	Navesti detalje nadzora, u zavisnosti od specifičnih zakonskih uslova za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” (N/A) ako informacije za određenu kolonu nisu primjenjive. Informacije koje je potrebno navesti u ovim kolonama povezane su sa informacijama iz kolone 10. „Metode otkrivanja”.
Kolona 18:	Navesti broj mesta postavljanja klopki ako se taj broj razlikuje od broja klopki (kolona 17.) (npr. ista se klopka upotrebljava na različitim mjestima).
Kolona 21:	Navesti broj uzoraka sa pozitivnim, negativnim ili neodređenim rezultatom. „Neodređeni” su oni analizirani uzorci za koje nije dobijen nikakav rezultat zbog različitih faktora (npr. rezultat ispod nivoa otkrivanja, neobrađen, neidentifikovan ili star uzorak itd).
Kolona 22:	Navesti notifikacije o izbijanju za godinu u kojoj je vršen nadzor. Broj notifikacija o izbijanju ne treba navesti ako je Uprava odlučila da obavještenje nije potrebno kada je poznato da se određeni štetni organizam pojavljuje na određenom području; kada je poznato da je određeni štetni organizam prisutan na određenom području; kada se utvrdi prisustvo karantinskih štetnih organizama u zaraženom području obilježenog područja uspostavljenog u cilju suzbijanja štetnog organizma (containment); utvrdi prisustvo karantinskih štetnih organizama u zaraženom području obilježenog područja na koje se primjenjuju mjere iskorjenjivanja za koje je potrebno osam ili više godina, tokom tih prvih osam godina. U tom slučaju navesti razlog za ne navođenje broja notifikacije u koloni 25. („Napomene”).
Kolona 23:	Navesti osjetljivost istraživanja kako je definisano Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere (ISPM 31). Vrijednost postignutog nivoa povjerenja u pogledu statusa “slobodno od” štetnog organizma izračunava se na osnovu pregleda (i/ili uzetih uzoraka) s obzirom na osjetljivost metode i zadatu prevalencu.
Kolona 24:	Navesti zadalu prevalencu na osnovu procjene vjerovatne stvarne prevalence štetnog organizma na polju prije nadzora. Zadana prevalenca utvrđena je kao cilj nadzora i predstavlja kompromis koji lica odgovorna za upravljanje rizikom prave između rizika prisustva štetnog organizma i resursa koji su dostupni za posebni nadzor. Za posebni nadzor za otkrivanje prisustva obično se postavlja vrijednost od 1 %.